

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук Анатолія Васильовича Скумса на дисертацію Супрун Ірини Сергіївни «Застосування високочастотної електрозварювальної технології в хірургії надниркових залоз», поданої до спеціалізованої вченої ради Д 26.561.01 ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова» НАМН України на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук зі спеціальності 14.01.03 – хірургія

1. Актуальність теми дисертації

У структурі ускладнень при виконанні як відкритих, так і лапароскопічних втручань на надниркових залозах перше місце належить кровотечі, яка за різними даними реєструється з частотою від 0,7 % до 10%.

Також інтраопераційна кровотеча є найбільш частою причиною виконання конверсій під час лапароскопічних втручань на надниркових залозах.

Тому застосування технологій, які забезпечують більш досконалий гемостаз у цій галузі є актуальним завданням.

Відоме застосування під час лапароскопічних втручань на надниркових залозах сучасних технологій для здійснення гемостазу: гармонійного скальпеля, технології зварювання LigaSure та біполярного коагулятора. Але вони мають певні недоліки: висока вартість обладнання і витратних матеріалів, обмежене застосування тільки для лігування судин відносно невеликого діаметру, значне термічне ушкодження тканин. Серед усіх альтернативних методів гемостазу електрозварювальна технологія володіє найбільш широкими можливостями: можливе лігування судин великого діаметра (до 11мм), зупинка паренхіматозних кровотеч, безкровне виділення і мобілізація органів. При цьому її робота супроводжується помірним термічним впливом на тканини.

Дисертаційна робота присвячена застосуванню електрозварювальної технології при виконанні адреналектомії, а також органозберігаючого

втручання на наднирковій залозі – її резекції. Досліджено виконання цих втручань у відкритому і лапароскопічному варіантах. Тобто, запропоноване удосконалення хірургічної техніки охоплює практично весь діапазон хірургічних втручань на наднирковій залозі.

У дисертаційному дослідженні вірогідно встановлені переваги запропонованих способів втручань. Тому робота Супрун І. С. є сучасною та актуальною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, темами

Дисертаційна робота виконана в межах науково-дослідницьких робіт відділу хірургії ендокринних залоз ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України» і є фрагментом наукової теми № 503: «Розробка методів хірургічного лікування пухлин залоз внутрішньої секреції» (номер державної реєстрації № 0114U002149).

3. Новизна дослідження та одержаних результатів

У роботі вперше досліджено застосування електрозварювальної технології як основного методу гемостазу і дисекції у хірургії надниркових залоз. Вперше розроблено та впроваджено техніку виконання оперативних втручань на наднирковій залозі на основі використання електрозварювальної технології. Модифіковано електрозварювальні біполярні інструменти та запропоновано комплект інструментарію, зручний для виконання адреналектомій і резекцій надниркових залоз відкритим і лапароскопічним способом.

4. Теоретичне значення результатів дослідження

Проаналізовано і систематизовано головні сучасні техніки досягнення гемостазу. Виділено головні напрямки розвитку хірургії надниркових залоз: проведення втручань з використанням гармонійного (ультразвукового) скальпеля, біполярного коагулятора, виконання робот-асистованої, однопортової адреналектомії. Обґрунтована доцільність застосування

технології високочастотного електрозварювання при виконанні втручань на надниркових залозах.

5. Практичне значення результатів дослідження

Застосування методу електрозварювання у хірургії надниркових залоз дозволило досягти надійний й швидкий гемостаз та зменшити використання сторонніх тіл - лігатур або кліпс, сприяло зменшенню термічного ушкодження тканин (порівняно зі стандартною монополярною коагуляцією), зменшенню об'єму інтраопераційної крововтрати і скороченню тривалості оперативного втручання.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертаційна робота проведена з використанням відповідних методик, апаратури, реактивів, хірургічного інструментарію, атестованих і дозволених до використання у медичній практиці.

Сформульовані автором висновки, положення і рекомендації базуються на великій кількості спостережень, що суттєво підвищує їх достовірність.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті

Матеріали дисертації в повному обсязі викладено у 15 наукових роботах, з них 5 – у фахових журналах, включених до переліку видань, рекомендованих МОН України; 7 – тез доповідей у матеріалах національних та міжнародних конгресів та конференцій. Отримано 2 патенти України на корисну модель.

Матеріали дисертації також відображені в представленому авторефераті дисертації, який за структурою і змістом відповідає тексту дисертації.

Дисертація складається зі вступу, огляду літератури, 3 розділів власних досліджень, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, додатку. Повний обсяг дисертації 124 сторінки. Дисертація

ілюстрована 10 таблицями та 43 рисунками. Список використаних джерел містить 218 найменувань, з яких 41 – кирилицею, 177 - латиницею.

У «Вступі» Супрун І. С. обґрунтувала актуальність удосконалення техніки оперативного лікування пухлин надниркових залоз. Наводяться сучасні дані частоти і структури хірургічної патології надниркових залоз, а також структури ускладнень у хірургії надниркових залоз. Показано важливість застосування нових, більш досконалих методів припинення кровотечі.

Чітко сформульовано мету і завдання дослідження.

Розділ I «Огляд літератури» написаний на основі аналізу літератури останніх років, у повній мірі відображає стан проблеми хірургічної патології надниркових залоз згідно поставлених завдань дослідження.

У Розділі II «Матеріали та методи» наведена характеристика клінічного матеріалу і його поділ на досліджувані групи та по віку і статі. Наводиться структура діагнозів та типів оперативних втручань у групах. Робота виконана із застосуванням сучасних і високоінформативних клінічних, інструментальних та лабораторних методів дослідження. Використані методи відповідають поставленим завданням. Вірогідність відмінностей визначалася за допомогою критерію Стьюдента.

У Розділі III «Результати дослідження» наведені показники ефективності хірургічних втручань на надниркових залозах, відповідно до поставлених завдань. Зокрема викладені результати гістологічних досліджень тканини кори надниркової залози в ділянці впливу електрозварювання та електрокоагуляції, показники об'єму інтраопераційної крововтрати, тривалості оперативних втручань, частоти інтра- та післяопераційних ускладнень, періоду реабілітації пацієнтів. Проведено порівняння з результатами, отриманими при застосуванні традиційних методів оперативних маніпуляцій.

У розділі IV «Аналіз і узагальнення результатів дослідження» обґрунтовна загальна доцільність виконання втручань на надниркових

залозах з застосуванням технології високочастотного електрозварювання. Описано і узагальнено досвід проведення втручань на надниркових залозах з використанням гармонійного (ультразвукового) скальпеля, біполярного коагулятора, виконання робот-асистованої, однопортової, іглюскопічної адреналектомії, двоетапної адреналектомії з попередньою ендovasкулярною оклюзією судин надниркової залози, а також застосування черезшкірних абляційних технік.

«Висновки» відповідають результатам проведених досліджень і свідчать про виконання поставлених завдань.

Одержані результати дослідження лягли в основу «Практичних рекомендацій», які сприяють покращенню результатів хірургічного лікування пухлин надниркових залоз. Список джерел літератури оформлений згідно останніх вимог ДАК МОН України і становить 218 джерел.

8. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту і оформлення

В ході рецензування дисертації виявлені стилістичні і граматичні помилки та зауваження стосовно інформативності окремих таблиць.

Ці зауваження не носять принципового характеру, вони не зменшують наукової цінності виконаної роботи та суттєво не впливають на загальне позитивне враження від неї.

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Відповідно до результатів дисертаційного дослідження, розроблені алгоритми використання технологічних режимів та модифіковані біполярні інструменти доцільно застосовувати на всіх етапах при виконанні основних видів оперативних втручань на надниркових залозах.

10. Відповідність дисертації вимогам, які пред'являються до робіт поданих для отримання наукового ступеня кандидата медичних наук

Дисертаційна робота Супрун Ірини Сергіївни «Застосування високочастотної електрозварювальної технології в хірургії надниркових залоз», виконана в ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», є завершеною науковою працею. За актуальністю, рівнем наукової новизни, теоретичною і практичною значимістю отриманих даних дисертаційна робота відповідає вимогам п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів» (Постанова КМ України № 567 від 24. 07.2013 р.), які пред'являються ДАК МОН України до кандидатських дисертацій, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 - хірургія.

Офіційний опонент
завідуючий відділу хірургії
поєднаної патології та захворювань
заочеревинного простору
ДУ «Національний інститут хірургії та
трансплантології імені О. О. Шалімова»
НАМН України

доктор медичних наук

А. В. Скумс

Відгук надійшов до спеціалізованої вченої ради Д 26.561.01

“ _____ ” _____ 2017 р.

Вчений секретар спецради Д 26.561.01

доктор медичних наук

О. С. Тивончук